

Politechnika
Śląska

SNKTE

PPTE
2050

Konwersatorium Inteligentna Energetyka

Temat przewodni

ROZLEGŁE ŚRODOWISKO ELEKTROPROSUMERYZMU

(transformacji energetycznej w trybie innowacji przełomowej – TETIP)

ELEKTROPROSUMERYZM

(transformacja TETIP)

a unijna neutralność klimatyczna 2050, Europejski Zielony Ład,

Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu

**oraz rola samorządów i społeczeństwa w transformacji
energetycznej**

(wersja alpha, przedkonwersatoryjna)

Jan Popczyk

Gliwice, 27 października 2020

**Prezentacja jest kontynuacją prezentacji
nt. SYNTEZA (WRZESIEŃ 2020) OPISU ELEKTROPROSUMERYZMU
na potrzeby kształtowania linii przewodniej konwersatorium
(przedstawionej na Konwersatorium wrześniowym)**

ELEKTROPROSUMERYZM

jego nowe (kolejne) sformułowanie w kontekście transformacji TETIP

Elektroprosumeryzm jest **tendencją** (ważniejszą niż detale), która:

- respektuje **fundamentalne podstawy przyszłości**, bo przyszłość na pewno zachowa to, co jest jej potrzebne (a to implikuje – jako fundamentalną podstawę – **triplet paradygmatyczny monizmu elektrycznego** oznaczający **opis dedukcyjny, makroekonomiczny**),
- szanuje **osiągnięcia przeszłości**, co wynika z przesłanek etycznych i z czystego interesu, bo przeszłość (energetyka WEK) jest zbyt potężna, aby można ją było zlekceważyć – jednak nie na tyle aby jej ulec (dlatego, bo nie jest potrzebna przyszłości),
- żywi się **detalami przemijającej terażniejszości**, a to oznacza opis i **modelowanie indukcyjne, mikroekonomiczne** (w tym miejscu pojawia się **fenomenologia elektroprosumeryzmu**, czyli opis i ogląd tego, co bezpośrednio jest dane)

ELEKTROPROSUMERYZM

jego nieuchronność (jako tendencji) w świetle katastrofy dotyczącej energetykę po stronie polityki (państwa) i myśli ekonomicznej

Kapitalizacja krajowych przedsiębiorstw energetycznych (tabela, slajd 4) w zestawieniu:

- z roczną wartością rynków końcowych korporacyjnej energetyki paliw kopalnych (WEK) wynoszącą 200 mld PLN,
- złożonością oraz „potęgą” energetyki WEK w części dotyczącej infrastruktury: **teren, beton, stal, miedź, aluminium** potrzebne do wybudowania i funkcjonowania infrastruktury: **SEE** (elektrownie, sieci elektroenergetyczne); **systemy ciepłownicze** (elektrociepłownie, kotłownie, sieci ciepłownicze); **infrastruktura paliw transportowych** (rafinerie, przemysł petrochemiczny, rurociągi surowcowe, rurociągi produktowe, magazyny, transport morski, kolejowy, drogowy); **systemy gazownicze** (gazociągi transkontynentalne, sieci gazowe, magazyny gazu, terminale LNG, transport morski); **kopalnie** węgla kamiennego, węgla brunatnego, ropy, gazu wysokometanowego, gazu zaazotowanego, gazu łupkowego, paliw jądrowych),
- złożonością oraz „potęgą” energetyki WEK w części dotyczącej **zasobów paliw** (10 państw, w tym tylko jedno demokratyczne, posiada ponad 85% zasobów)
- z ekonomiką *project finance* dla projektów inwestycyjnych jak i z finansowaniem inwestycji na podstawie bilansów skonsolidowanych wskaźnikami NPV, IRR, ... wykorzystywanymi dla potrzeb decyzji inwestycyjnych

pokazuje katastrofę dotyczącą energetykę po stronie polityki (państwa) i myśli ekonomicznej, oraz w wielu innych obszarach.

ŚRODOWISKO ELEKTROPROSUMERYZMU

kapitalizacja – katastrofa polskich przedsiębiorstw energetycznych

Spółki wschodzące vs sektor schodzący paliw kopalnych			
Spółka	kapitalizacja, mld PLN		
PGE	10,9	20,3	97,6
Tauron	3,6		
Energa	3,4		
Enea	2,4		
PGNiG	28,5	52,9	
PKN Orlen	19,1		
Lotos	6,3		
JSW	2,9	3,5	
Lubelski Węgiel	0,6		
Allegro	71,6	107,3	
CD Project	35,7		

ELEKTROPROSUMERYZM

pilna potrzeba systemowego porównania kosztu termoeekologicznego

...

systemowe porównanie (analiza) kosztu termoeekologicznego:

koszt (heurystyka 2050) elektroprosumeryzmu

vs

**koszt („pół-heurystyka” 2020) korporacyjnej energetyki paliw kopalnych WEK
(o jej zakresie adekwatnym do opisu wg slajdu 3)**

ŚRODOWISKO ELEKTROPROSUMERYZMU (1) (transformacji energetyki w trybie innowacji przełomowej – TETIP) ŚWIAT NA PROGU TRZECIEJ DEKADY XXI W.

Horyzont wejścia w neutralność klimatyczną

UE 2050 (następuje wielkie przyspieszanie w ramach programowych 2030)

Chiny 2060 (bardzo wielkie przyspieszanie w kolejnych planach 5-letnich)

Stan reelektryfikacji OZE (elektryfikacja rynku końcowego energii elektrycznej należącego do istniejącej elektroenergetyki WEK)

udział OZE, EJ i gazu (przed pandemią COVID-19)

Chiny: OZE 28%, EJ 5 %, gaz 3 %.

USA: OZE 22%, **EJ 25%**, gaz 41 %.

Europa: OZE 43; **EJ 29%**; gaz 13 %.

Świat: OZE 29 %; EJ 11%, gaz b.d.

Polska: OZE 12%; EJ 0; gaz 8%.

Energetyka jądrowa – ostateczna (negatywna) weryfikacja

(bloki: EPR1600, AP1000, VVV/WWW1200, NuScale720 (12x60 MW))

Pandemia COVID-19 – przyspieszenie transformacji energetyki w trybie innowacji przełomowej

elektroprosumeryzm vs korporacyjna energetyka paliw kopalnych

ŚRODOWISKO ELEKTROPROSUMERYZMU (2)

trzy unijne filary

neutralność klimatyczna 2050 jako cel i Europejski Zielony Ład jako nowy model rozwojowy (programy oznaczające wygaszenie korporacyjnej energetyki paliw kopalnych w horyzoncie 2050 i wejście w gospodarkę obiegu zamkniętego) pociągają za sobą:

wymagalność kompleksowego podejścia obejmującego gospodarczy, przemysłowy, technologiczny i społeczny wymiar procesu transformacji energetycznej, przy zaangażowaniu lokalnych podmiotów, w tym partnerów społecznych, przemysłu i organizacji pozarządowych, oraz w ścisłej współpracy z nimi

uspołecznienie celu jakim jest neutralność klimatyczna doprowadziło do zredefiniowania w perspektywie budżetowej 2021-2027 Polityki Społecznej w Politykę Społeczną Plus (między innymi do utworzenia Funduszu Sprawiedliwej Transformacji)

ŚRODOWISKO ELEKTROPROSUMERYZMU (3) **interakcje polsko-unijne**

Horyzont strategiczny oraz krótko- i średnio-termiowe perspektywy projektowe (planistyczne):

- horyzont strategiczny 2050 (cel strategiczny, proces społeczny – trzecia fala elektroprosumeryzmu)
- krajowy kalendarz wyborów samorządowych: 2024, 2028, 2031
- unijne perspektywy finansowe: 2021-2027, 2028-2034
- unijne ramy planistyczne: 2030-2040-2050

Konsolidująca się – całkowicie nowa – struktura planistyczno-projektowa (strategiczna i operacyjna) rodzi wyzwania, do których Polska nie jest na razie przygotowana. W tym miejscu proponuje się ogólną zasadę wykorzystania do koordynacji tej struktury narzędzi (rozwiązań) kompatybilnych z elektroprosumeryzmem, z jego fundamentalnymi podstawami na poziomach: makroekonomicznym (podstawami wywodzącymi się z podejścia dedukcyjnego) oraz mikroekonomicznym (z podstawami podejścia indukcyjnego).

ŚRODOWISKO ELEKTROPROSUMERYZMU (4)

struktura planistyczno-projektowa (strategiczna i operacyjna)

Proponuje się następujące rozwiązania kierunkowe

- na poziomie kraju politykę energetyczną zastępuje się doktryną energetyczną (horyzont 2050) mającą podstawy w koncepcji elektroprosumeryzmu (jego fundamentów teoretycznych),
- na poziomie jednostki JST działania mają fundamentalną podstawę w paradygmatach elektroprosumeryzmu z poziomu mikroekonomicznego,
- jednostka JST jest odpowiedzialna za model energetyczny w jej strategii rozwojowej w horyzoncie 2050 oraz za plany zagospodarowania przestrzennego zharmonizowane z unijnymi ramami programowymi,
- planowanie realizacji zasady pomocniczości na rzecz eliminowania wykluczenia energetycznego w JST oraz – na drugim biegunie – na rzecz pierwszej fali elektroprosumeryzmu (segment prosumencki) i drugiej (pobudzanie innowacji przełomowych, czyli transformacji segmentu MMSP) jest zharmonizowane z unijnymi perspektywami budżetowymi,
- w wypadku programów wyborczych (na poziomie krajowym i jednostek JST) obowiązuje zasada ciągłości działania w obszarze transformacji energetycznej we wszystkich horyzontach planistycznych.

ELEKTROPROSUMERYZM

jakie siły stoją na świecie za neutralnością klimatyczną?

- Świat** → regiony/państwa: UE, Chiny, USA → drugą siłą po regionach/państwach są miasta – na COP25 (Madryt, 2019) ogłoszona została lista 400 miast „ze świata”, które zadeklarowały dojście do neutralności klimatycznej najpóźniej w horyzoncie 2050
- USA** → Stany zaczynają „wyręczać” w transformacji energetycznej Federację → wielkie korporacje ze „świata” cyfryzacji (Google, Microsoft, Amazon, Apple...) ogłaszają wielkie przyspieszanie swojej neutralności klimatycznej → miasta rozpoczynają swój marsz do neutralności klimatycznej wykorzystując do tego celu prawo miejscowe
- Niemcy** → Landy przejmują inicjatywę w marszu do neutralności klimatycznej → aktywizują się społeczności lokalne → Siemens realizuje agresywną politykę własnej neutralności klimatycznej w celu wykorzystania przewagi technologicznej w obszarach technologii: wodorowych, wiatrowych (przede wszystkim offshore, ale także lądowych), cyfryzacyjnych i innych) → przemysł samochodowy stosuje podobną strategię do strategii Siemens (mając na względzie własny produkt – samochód elektryczny)
- UE (Europa)** → duże miasta, głównie stolice (np. Kopenhaga) → społeczności lokalne → sektor MMSP (zorientowany na rynki wschodzące)

ELEKTROPROSUMERYZM

i Polska:

siła napędowa transformacji TETIP? nowej trajektorii rozwojowej ?

Potencjalna siła napędowa

rozwoju technologicznego (cyfryzacja, elektrotechnologie, technologie domu pasywnego)

nowej ekonomii (ekonomia produktywności krańcowej i krańcowego popytu, ekonomia behawioralna, behawioralna ekonomiczna analiza prawa)

procesów społecznych (trzy fale: prosumencka; pretendentów innowatorów – nowa generacja sektora MMSP, pretendenta zbiorowego – procesu społecznego (człowieka empatycznego))

Potencjalna trampolina rozwojowa

obszarów wiejskich: trzy rynki elektroprosumeryzmu (rynek wschodzący energii elektrycznej 1, czyli RCR na infrastrukturze sieciowej nN-SN oraz dwa bezsieciowe, mianowicie produktów – zredukowany głównie do materiałów i technologii domu pasywnego – oraz usług)

sektora MMSP: trzy rynki elektroprosumeryzmu, takie jak w wypadku obszarów wiejskich, przy tym z szerszym zakresem rynku produktów, mianowicie szerszym o rynki cyfryzacji i elektrotechnologii